

Beleids- begroting

2026 - 2029

Gemeente
Hengelo

www.hengelo.nl

3.1 Beleidsmatige ontwikkelingen

3.1.1 Strategische agenda 'Hengelo in verbinding'

In de afgelopen Zomernota's en Beleidsbegrotingen hebben we op basis van verschillende beleidsdocumenten of programma's middelen ingezet om stappen te zetten in de verwezenlijking van onze strategische opgaven. De vijf opgaven in de *strategische agenda*, die we 'Hengelo in verbinding' noemen zijn: *Toekomstbestendige stedelijke ontwikkeling, toekomstbestendig sociaal domein, duurzame inrichting, wijkgerichte aanpak en de inwoner centraal.*

Het ontwikkelen van Hengelo is een continu proces en de Hengelose opgaven voor de toekomst zijn groot. We moeten de kwaliteit van leven voor onze inwoners (brede welvaart/bruto Twents geluk/voorzieningsniveau) op peil houden en verder vergroten. Dat doen we door te focussen op onze sterkste kanten: *onze aantrekkelijke bruisende gemeente en de groene technologische topregio.* Ruimtelijke en sociale ontwikkeling komen samen in een toekomstgerichte aanpak, waarbij de inwoner centraal staat. Samen met onze inwoners, ondernemers en partners houden we de omgeving, de stad, buurtschappen en wijken vitaal en aantrekkelijk, met voorzieningen die passen bij de behoeften en identiteit van de omgeving. Of het nu gaat om mobiliteit, onderwijs, sport, zorg, winkels, horeca of cultuur. Dergelijke voorzieningen zijn onmisbaar. Dat vraagt aandacht voor veranderingen in bestaande wijken. De vergrijzing en ontgroening van onze wijken vraagt om een andere inrichting van onze wijken. In de openbare ruimte, in voorzieningen, in aanbod van type woningen. Het betekent dat er voldoende voorzieningen zijn voor alle doelgroepen, ook voor diegenen die nog niet in Hengelo wonen, maar wel nodig zijn om de toekomst van Hengelo zeker te stellen. Daarom werken wij voortdurend onder meer aan de realisatie en revitalisatie van bedrijventerreinen, transformatie van de binnenstad, vele woningbouwprojecten en initiatieven op het gebied van mobiliteit en duurzaamheid. Maar ook aan een sterke gemeenschap en een leefbare en gezonde samenleving.

We zien tegelijkertijd dat de ruimte om te investeren in onze samenleving en de koers die we daarbij voor ogen hebben steeds beperkter wordt. Dat vraagt balanceren tussen enerzijds koers en opgaven en anderzijds verantwoord omgaan met ons huishoudboekje. In dat licht hebben we er voor gekozen om in de Zomernota 2025-2029 op voorhand scherp te prioriteren binnen onze strategische opgaven door kritisch te kijken waar de inzet van middelen op dit moment het grootste positieve en noodzakelijke effect voor het Hengelo van nu en het Hengelo in de toekomst oplevert. Dat maakt dat we ook dit jaar in de vastgestelde Zomernota de focus hebben gelegd op *drie topprioriteiten binnen de strategische opgaven: Talentopgave, Jeugd(zorg) en Energie & Warmte.*

Voor het volledige afwegingskader en de keuzes in nieuw beleid die zijn gemaakt verwijzen we naar hoofdstuk 4 van de Zomernota 2025-2029.

3.1.2 Talentopgave

In verschillende beleidsdocumenten hebben college en raad zich uitgesproken voor de groei van Hengelo om zo bij te dragen aan het in stand houden en verbeteren van de leefbaarheid van Twente in het algemeen en Hengelo in het bijzonder. Door de veranderende samenstelling van onze bevolking is het namelijk niet meer vanzelfsprekend dat wij onze manier van leven vast kunnen houden bij de huidige bevolkingssamenstelling. Daarom is de *talentopgave* en bijbehorende groei randvoorwaardelijk voor behoud/uitbouw van onze kwaliteit van leven in de toekomst.

Door de stijgende levensverwachting en een dalend geboortecijfer neemt het absolute aantal en ook het percentage ouderen in onze regio sterk toe. Vooral de groep inwoners van 80 jaar en ouder groeit snel. Tegelijkertijd vertrekken veel jongeren naar andere regio's. Dit leidt tot een dalende beroepsbevolking. De combinatie van vergrijzing, ontgroening en jongeren die vertrekken, zorgt voor flinke druk op onze samenleving. Het behouden en aantrekken van talent – van vakmensen tot creatieve denkers – is daarom een urgente opgave. Dat we actie moeten ondernemen is duidelijk. De talentopgave is breed en complex en demografische ontwikkelingen dwingen ons tot een gerichte aanpak.

Hengelo heeft veel in huis voor talent. Een sterke technologische basis, een ondernemende regio, ruimte voor woningbouwontwikkeling en een groeiend aanbod aan creatieve en innovatieve werkomgevingen. Dit maakt Hengelo tot een aantrekkelijke plek om te wonen, werken en leven.

Juist daarom is het nú het moment om te investeren in het aantrekken en behouden van talent. Want wie vandaag bouwt aan een omgeving waarin talent wil blijven en groeien, verzekert zich van een sterke en leefbare toekomst voor morgen.

3.1.3 Jeugd(zorg)

De gewenste veranderingen bij jeugd(hulp) - zowel inhoudelijk als financieel - bleven de laatste jaren achter. Vooral op de onderdelen waar wij zelf geen directe invloed hebben; waar wij afhankelijk zijn van externe partijen (denk aan externe verwijzers en aanbieders). Daarom zetten wij vanaf 2025 extra in op jeugdhulp. Door lokaal te investeren in de sociale basis en basisondersteuning en gerichte sturing op vermindering van verblijf en ambulante jeugdhulp (verschuiving naar voorliggende voorzieningen). Daardoor hebben wij ook voor jeugdhulp de transformatie in gang gezet, met een besparing als gevolg. Tegelijkertijd zijn er externe ontwikkelingen, die niet helpend zijn bij de gewenste inhoudelijke veranderingen en die de uitgaven op jeugd doen toenemen. Denk daarbij aan de financiële effecten van de inkoop en de toenemende zorginzet per cliënt. Daarom blijft jeugdhulp ook in 2026 een topprioriteit en werken wij regionaal samen aan:

- Een sturingsplan jeugdhulp, gericht op het verminderen van uithuisplaatsingen en ambulante hulp en het optimaliseren van de regionale uitvoeringsstructuur.
- De prioritaire opgave jeugd, waarin het Algemeen Bestuur van SamenTwente de pijler 'Jeugd' als speerpunt heeft benoemd. Deze opgave wordt momenteel verder uitgewerkt.

Zowel het Sturingsplan Jeugd als de Prioritaire opgave Jeugd vraagt extra inzet vanuit de gemeente Hengelo.

3.1.4. Energie & Warmte

Het elektriciteitsnet loopt steeds verder vol. Het kan de groeiende vraag naar elektriciteit en het stijgende aandeel van duurzame elektriciteit uit wind en zon niet meer aan (netcongestie). Hierdoor kunnen aansluitingen op het net niet of slechts beperkt gerealiseerd worden. Dit belemmert de voortgang van projecten zoals woningbouw, gebiedsontwikkeling en de energietransitie.

Waar netcongestie tot problemen leidt zullen we dit continu aankaarten bij de netbeheerders, die verantwoordelijk zijn voor het energienetwerk, zodat zij passende maatregelen kunnen treffen. Ook medeoverheden zullen hierin een rol richting netbeheerders moeten spelen, met name in relatie tot de grote woningbouwopgave waar we in het SHE-gebied voor staan.

Ook vraagt netcongestie een intensieve samenwerking met regionale partners om de prioritering en daarmee de fasering van projecten te beïnvloeden. Zo zijn we samen met Enschede, Borne en verschillende partners de haalbaarheid van een regionaal Warmtebedrijf aan het onderzoeken. Daarnaast verkennen we verschillende mogelijkheden voor energieopslag. We ondersteunen onze inwoners tevens met het verduurzamen van hun woningen door middel van subsidies en leningen.

3.2 Financiële ontwikkelingen - van Zomernota naar Beleidsbegroting

De nu voorliggende Beleidsbegroting is een verdere verfijning van de reeds vastgestelde Zomernota 2025-2029 door de gemeenteraad op 9 juli jl. Na deze Zomernota is de begroting op detailniveau geactualiseerd. Dit betekent dat er ten opzichte van de Zomernota nog kleine afwijkingen zijn in de totale begrotingsomzet van € 464 miljoen in 2026. In deze paragraaf wordt ook het structureel begrotingssaldo voor de komende jaren getoond. Dit is het effect zonder de incidentele baten en lasten in de begroting. Een positief structureel begrotingssaldo laat zien dat de alle structurele lasten minimaal worden gedekt door alle structurele baten.